

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 6 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katoli. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil 74.

Štev. 298.

V Ljubljani, v soboto 30. decembra 1899.

Letnik XXVII

Vabilo na naročbo.

S 1. Januvarijem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravništvu:

Vse leto 20 kron. | Četrta leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrta leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Te cene veljajo le tedaj, ako odpade kolek; sicer ostanejo prejšnje.

Upravništvo „Slovenca“.

Slovenstvo in strankarstvo.

Ob koncu leta se pač spodobi, da se ozremo v preteklost in da damo račun od svojega stališča, katero je zavzemal naš list doslej. Zagovarjati se nam pač ni težko. V božičnem članku, ki ga je prinesel »Slov. Narod« in ki je poln bedastega sovraštva proti katoliškemu imenu, pravi ta list sledeče:

»Napredne stranke ni ločilo od klerikalne stranke (!) kako osebno sovraštvo, ločil jo je narodni interes, spoznanje pogubnosti klerikalizma (za koga?) in zato je popolnoma nemogoče, da bi se še kdaj dosegla nekdanja jedinstvo. Bili so časi, ko mej Slovenci ni bilo strank, ko je bilo

zbrano vse pod jedno zastavo in se radovoljno uklanjalo duhovniškemu zapovedovanju, ali narod je tedaj hiral in umiral (In sedaj?)

»In vendar se nahajajo še dandanes staromodni možje, ki vedno kličejo: bodite složni, složni, složni! ter sanjarijo o ustanovitvi vseslovenske stranke, v kateri bi bili združeni tako napredni, kakor reakcionarni, klerikalni in socijalni (!) elementi, misleč, da je v takem nenaravnem združenju jamstvo za uspešnejšo obrambo slovenske narodnosti in jamstvo za zdrav kulturen, političen in gospodarski napredek.

»Nam se zdi to utopija, ki se nikdar ne uresniči. To prizadevanje, poklicati klerikalizem na pomoč proti zunanjim nasprotnikom, nas spominja na bajko o tistem konju, ki je pozval človeka, da ga ubrani sovražnika. Človek je res prepodil sovražnika, a s konja ni več šel nego ga vpregel pred svoj plug. Vseslovenska stranka bi bila danes velika nesreča za slovenski narod. Ne da se namreč tajiti, da ima klerikalstvo danes še jako veliko moč po vseh slovenskih deželah in da ima naravno premogočo organizacijo, tako da bi morala vsaka vseslovenska stranka imeti klerikalen značaj. V to pa slovenski narod (!) kar ga prešinjajo ideje narodnosti (!) in svobode, ne privoli in zlasti ne privoli v to nikdar slov. inteligencas.

Preglejmo te besede! Iz njih odseva predrznost in neumnost kranjskega liberalizma v svoji popolni jasnosti.

Ali ni največja predrznost, če se upa kak časnikar — in bodisi tudi tak kakor Tavčar ali Malovrh —, da celemu narodu vrže v obraz trditve: Vseslovenska stranka bi bila nesreča za slovenski narod? Ali ni to nepopisna smelost, da pogreva v božičnem članku Slančeve zgodovinsko modrost, ki je pripravna samo za pust, ter vsklika: »Kje bi bil danes slovenski narod, da je svojo narodno stavbo dogradil na tistem temelju, ki so ga ustvarili

Trubar, Dalmatin in Bohorič?« Kje bi bil drugje, nego v nemškem protestanškem morju! Ali ni skrajna predrznost, če dr. Tavčarjev list svojim čitateljem poda stavek: »V naši stranki ne priznavamo nobene avtoritete«, ko vendar ravno v tej stranki osebna avtoriteta deluje z najhujšim terorizmom!

Pa tudi neumnost liberalizma odseva iz tega članka. Bralci, ki to bero in ostanejo zvesti temu listu, pač ne zaslužijo družega, nego da so tam, kjer so. Le pomislite to modrost: Najprej pravi, da je bil prej ves narod »klerikalne«, in da ima »klerikalstvo« še danes veliko moč, in da mora vseslovenska stranka nujno biti klerikalna — precej potem pa z isto resnostjo piše, da je klerikalstvo protinardoden element in da slovenski narod vanj ne privoli! Tako godlo podaje svojim čast. bralcem list »intelligence« — Ves svet pač spoznava potrebo socialnega dela. Obrt, delavstvo, kmetijstvo zahtevajo nujne pomoči in ravno oni, ki jih imenujejo liberalci klerikalce, z vsega priznanja vredno vnemo proučujejo ta v resnici koristna vprašanja. Naš liberalizem je pa top in gluhi. List »intelligence« deklamuje z resnostjo kakega petošolskega modrijana: »Da bi bila popolna zmaga klerikalizma jedna največjih nesreč, kar jih more zadeti slovenski narod, to je nepobitna resnica in zato je tudi slovenska inteligenca zastavila vse svoje moči, da reši narod iz smrtelnosnega objetja rimskega klerikalizma (!) To je v današnjih časih v Kranjski deželi najnujnejša potreba.« (!)

Ali se naj pameten človek jezi ali smeje k taki modrosti? Mi se odločujemo za drugo. Ljudje, ki tako kvasajo in se imenujejo »inteligencas«, so bolj vredni smeja, nego jeze.

Taki so torej naši nasprotniki. Slepo in strastno sovraštvo proti katoliški cerkvi, katero imenujejo »klerikalizem« ali »klerikalnega zmaja«, jih žene od neumnosti v neumnost. Zaradi tega sovraštva

LISTEK.

Za novo leto.

Skoro resnična dogodba.

Potegnili so ga iz Ljubljane. Bil je moker, kakor je pač moker človek, kateri je ravnokar končati hotel svoje življenje v motnih valovih reke. In zeblo ga je, zeblo...

»Kaj me je napotilo, da sem storil ta obupni korak? Ali imate otroke? Ne? Potem me sploh ne boste umeli... Pa naj bo, olajšam si srce.

Poslušajte torej:

Sinčka imam, osemletnega sinčka. Zdrav je in cvetočih lic, vesel in čil, da se mi je smijalo radosti srce v prsih, kedar sem ga pogledal. Toda črn obup sedel mi je na dušo, moje radosti cvetje zamorila je slana trpkega izpoznanja. Moj sin je tepec, zabiti je, in ni mogoče prodreti z žarki novodobne olike strašne teme, ki mu oklepa duha. O strašno spoznanje... In ravno za novo leto moral me je zadeti ta udarec, ki je na

mah strl mojega duha peroti, da mi je padla obnemogla duša v črnega obupa brezdnost...

Hotel sem mu za novo leto, ker zna vže brati, naročiti list, ki bi sinčku dajal tečne dušne hrane. In naročil sem mu »Zvonček, list s podobami za slovensko mladino«. List je za »deco«, za »otroke«, kakor zatrjuje, tudi je naslikanih na čelu lista nekaj otrok, ki kažejo sicer gledalcu vseskozi hrbte, pa morajo biti, ako smem soditi po obleki, tako med 6. in 9. letom starosti. Dobro, mislil sem si, tak list bo sinčka bodril in izpodbujal v letu 1900 in sledečih. Omislil sem si prvo številko vže sedaj, da še pred novim letom napravim sinčku veselje.

Bral sem mu list najprvo sam glasno in sinek me je poslušal. Toda že ko sva prišla do desete strani, zapazil sem, da me gleda sin debelo. Kar steklene oči je imel.

Prijazno sem ga poprašal, ali morda ne razume? Priznal je, da ne. Ustrašil sem se, potem pa sem ga ljubeznivo opomnil, naj pazi, hočem mu vse še enkrat počasi prebrati.

In čital sem:

»Ako drgnemo steklo, postane »električno«, in sicer »stekleno (pozitivno)« električno. Kot tako pa privlači papirnati križec. Ker pa je steklo slab prevodnik elektrike, ostane kozarec električen le na onem mestu, na katerem ga drgnemo. Radi tega pa tudi privlači križec vselej le na ono mesto, kjer si drgnil kozarec.«

Ozrl sem se na sina. Gledal me je topo, brez vsacega smisla za to, kar sem mu bral. Toda bral sem dalje:

»Poleg »pozitivne« elektrike imamo pa tudi »smolno (negativno)« elektriko, katera se je bila zbudila v križcu na onem koncu, kateri se je približal obdrgnjenemu mestu kozarca. Na nasprotnem koncu križca pa je bila naseljena elektrika istega imena, t. j. pozitivna. Torej ob enem tudi vidimo, da električno telo (tu kozarec) privlači »raznoimensko« elektriko, »istoimensko« pa odbija.«

Sin moj gledal je še vedno topo, samo polne oči je imel solza. Ni razumel... Kar smatrajo izkušeni pedagogi ali detovodci, kateri izdajajo, urejujejo in pišejo omenjeni list, kot otrokom deci povse prikladno, tega moj sin, o katerem

so razdvojili narod, zaradi tega sovraštva pospešujejo nesramnost, se zvezujejo z Nemci, hujskajo trgovce nad kmete, zlorablajo časopise za umazano farško gonjo in pehajo obžalovanja vredno »inteligenco« v brezmiselno neumnost in brezuzorno blaziranost.

Boj proti »Narodu« se nam torej zdi potreben iz štirih vzrokov:

1. Zaradi vere in npravnosti, katero ta list grše napada, kakor vsak čifutski list.

2. Zaradi narodnosti, ker liberalstvo »Narodov« nalašč razdvaja narod, da ne bi nastala vseslovenska stranka, v kateri Tavčar in njegov Malovrh ne bi imela prve besede. Ker ne morejo imeti vsega naroda, trgajo ga na kose, da dobe od naroda vsaj kako »fliko«.

3. Zaradi socialnih potreb. Liberalci so za soc. delo nesposobni, ker so interesirani le za svoj žep in nimajo smisla za skupnost; tudi so preneumni, ker jim je neprestano branje »Naroda« zelo potlačilo nivo izobraženosti.

4. Zaradi javne izobrazbe ljudstva. Gorje, če se ljudstvo brani s takim pisanjem, kakoršno mu ponuja Malovrh. Zmešati se mu morajo vsi pojmi, zgubiti mora spoštovanje do resnice in živeti v brezmiselnosti.

Tako torej nas v novem letu čaka zopet borba, katere se pa ne strašimo. Naj bo neka »inteligenca« pri »Narodu«, če jo srce vleče k Malovrhu, mi ji ne moremo prepovedati tega. A z nado zremo v bodočnost, ker trdna resnica, katere niti nasprotniki ne morejo utajiti, je ta, da je masa vseslovenskega naroda našega mišljenja. Skrbeti moramo, da se ta masa izobrazí in organizira. Organizirano ljudstvo, to bo ona vseslovenska stranka, pred katero trepetajo liberalni žurnalisti.

Krivi nazori o Hrvatih.

Iz Zagreba, 20. dec.

Prav zanimive razprave se vodijo letos tudi v proračunskem odboru. Poslanec dr. Banjavčić je neumoren sodelavec tega odbora ter iznese marsikatero važno vprašanje na dnevni red. Zanimivo je bilo, ko je predlagal, naj se sedanja banova doklada poveča od 76.000 kron na 300.000 kron in sicer zato, da bode mogel ban podpirati vse osnove, ki se tičejo zedinjenja vseh hrvatskih dežel. Ban seveda te ponudbe ni hotel sprejeti, češ da on ni pozvan, da dela za veliko Hrvatsko in da se njegov delokrog proteže le na današnjo Hrvatsko in Slavonijo. Čez meje teh kraljevin ne sme segati njegova moč, kajti ko bi se on mešal v tuje zemlje, mogli bi se drugi na to pozvati ter bi isto delali. Pač čuden odgovor, kakor da ban ne bi vedel, kako se mešajo tujci ravno v hrvatske zadeve. Če se ban pozivlje na postavu, ima čisto prav, ali drugi se je v takih vprašanjih ne drže, nego posegajo prešerno na hrvatsko zemljišče ter ga trgajo košček za koščkom. In v to svrhu žrtvujejo tudi denar ne samo iz zasebnih žepov nego tudi iz državnih blagajn. Vsakemu je dobro znano, kaj počno Mažari v Medjumurju s tamošnjimi Hrvati, kako se šole hrvatske spreminjajo v mažarske vse na državne stroške;

sem vedno mislil, da je bistrega duha, ni in ni razumel!

Jasno mi je bilo torej, ker vem, da se iskušeni pedagogi ne motijo nikoli, da je mojega sina duh slab, preslab, da bi umel to, kar smatrajo iskušeni pedagogi prikladno dušnim silam otrok njegove starosti.

Res je, da smo mi svoje dni šele tako v četrti latinski šoli učili se takih stvari, ali vsak ve, kako je med tem že napredovala prosveta, in sedaj morajo otroci razumeti te reči!

In moj sin ni razumel... To je bilo grozno darilo za novo leto, katero mi je dal moj sin.

Omračil se mi je duh, in sredi duše moje peklo me je to spoznanje, peklo... Potem pa sem dejal klobuk na glavo in šel, šel proč od otroka, ki me je tako varal. Kaj se je godilo naprej, pa ne vem, ker se mi je popolnoma zatemnil duh...«

Tako je pripovedoval ubožec, in ko mu je nekdo izmed poslušalcev rekel, da se tudi pedagogi včasih motijo, odgovoril je s prepričanjem: »Nikdar!«

znano je tudi, da se po Hrvatskem vzdržujejo mažarske šole na državni račun. In Reka je vendar hrvatsko mesto, pa so vendar iztisnili iz vseh šol hrvaščino ter z državno ogersko podporo uveli laški in mažarski, a to hočejo izvesti tudi v reške okolici. Tukaj se gotovo ne drže postave, pa vendar trošijo denar, samo da dosežejo svoj cilj. In Hrvat se v takih slučajih ne bi smel braniti proti krivici s pomočjo dohodkov svoje zemlje? Mislim, da je vsak pravi Hrvat ravno protivnega mnenja. In irredenta? Kaj ta dela po postavi, ko s silo zapira hrvatske šole in odpira laške, samo da čim prej spremeni Hrvate v Lahe? Kaj mislite, da denar zato dajejo samo domači irredentisti? Kaj se! Vsak je prepričan, da dohaja največ denarja z Laškega in sicer od same laške vlade, ki očitno hvali trudoljubivo požrtvornost irredentistov na hrvatsko-ogerskih tleh. In Hrvat bi moral to vse prepustiti nekej osodi, češ da se ne sme mešati v zadeve drugih dežel, ker mu to branijo postave. Tedaj so postave le za Slovane, za Nemca, Laha in Mažara jih pa ni. Žalibog, da za Slovane res skoraj ni postave na Avstro Ogerskem, celo v onih zemljah ne, v katerih bi po večini prebivalstva morale vladati narodne in domoljubne vlade. Še dandanes vlada pri Nemcih, Mažarih in Lahih mnenje, da so Slovani brezpravni, in da se more ž njimi ravnati z dovoljenjem državnih oblasti tudi brezpravno. Toda časi se hitro menjajo, in Slovan se bo oslobodil če tudi le s svojo lastno močjo svojih dosedanjih tlačiteljev, a gotovo je, da hrvatski narod v vseh hrvatskih zemljah ne bo več zadnji med njimi.

Dokler nam na mejah naš narod naši protivniki odnaručujejo, nazaduje on v zadnjih letih v gmotnem pogledu tako jako, da si išče zunaj svoje domovine zaslužbe, ker je doma nima. Selenje v tuje kraje je huda rana, od katere trpi hrvatski narod že več let, in vendar se ni do zdaj nič storilo, da se prepreči selenje. Zato je dr. Banjavčić omenil tudi te nevolje, ki tare narod, ter zahteval od vlade, da se v tej zadevi narodu pomore z zaslužbami doma in pa da se narod seli v Slavonijo, ker tukaj je tuji živelj vedno jači. O tem vprašanju se je vnela živahna razprava, pa se že iz tega vidi, da je stvar postala zares važna. Govoril je tudi ban, ali se z njegovim govorom gotovo tudi večina ni ujemala, vsaj ne v onih točkah, ki se tičejo značaja hrvatskega naroda. Da hrvatski narod ni povsodi uzorno marljiv, to je resnica; ali o Zagorcih in Primorcih se to ne sme trditi. To so gotovo marljivi ljudje, ali njihova zemlja je slaba in malo je imajo. Po ravninah narod ni tako marljiv, posebno ne po Slavoniji, vendar pa se ne more trditi, da je nemaren; saj je n. pr. letos trikrat sejal koruzo, ker mu jo je povodenj pokončala. A kdo je kriv, da je tako? Država, ki niti ne misli na uravnavo Save in Drave, kar bi se bilo moralo že zdavnaj zgoditi. Trdi se tudi, da v Slavoniji tujci napredujejo. To je deloma resnica, ker prinesejo s seboj po navadi nekaj kapitala, a domačinu ne pomore nikdo, kadar je v denarnih zadregah. Zato je dr. Banjavčić upozoril vlado, da bi tudi v tem pogledu narodu pomogla, da dobi denarja za majhne obresti. Toda odgovorilo se mu je, da vlada ne more v tej zadevi nič storiti, ker njene deželne zaklade imajo že opredeljeno svrhu. Ker vlada ne kani v denarnih zadevah narodu pomagati, morali bi rodoljubi sami snovati posojilnice in gospodarske zadruge, da se narod vsaj deloma v gmotnem pogledu povzdigne. Zato je tudi dr. Banjavčić apeliral na duhovne, učitelje in drugo inteligenco, da se loti posla in pomore narodu, kakor se to godi v naprednih deželah.

Zanimiv je bil odgovor banov na Banjavčićevo trditev, kako narod po sosednih deželah posebno na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Tirolskem vrlo mnogo zasluži tudi od tujcev, ki dohajajo v te dežele, kar bi moglo biti tudi na Hrvatskem. Ban misli, da je to za zdaj na Hrvatskem nemogoče, ker Hrvati so proti tujcem preveč občutljivi in nezaupljivi. V omenjenih zemljah morejo tujci lepo živeti po svojem običaju, govoriti v svojem jeziku in nobeden jih ne moti. A na Hrvatskem? Če kdo, je gotovo Hrvat proti tujcu uljuden, pa mu se gotovo ne more oponenti niti občutljivost niti nezaupljivost. O tem se more prepričati vsak tujec, ki pride v Zagreb, ter so se ravno v tem pogledu izjavili posebno letos mnogi nemški turisti prav povoljno. Če pa

Hrvati neko vrsto tujcev, ki se na Hrvatskem prav bahato širijo, po strani gledajo, gotovo se jim ne sme zameriti, ker ti tujci so po navadi proti Hrvatom neuljudni in samopašni, ker hočejo pokazati, da je Hrvatska podložna zemlja. To skušajo Hrvati prav pogostoma, ko se vozijo po železnicah, kjer se ne čuje od teh tujcev nič hrvatskega, premda bi se moralo, ali pa ko pridejo na Reko, kjer se Hrvati očitno prezirajo. In takim tujcem naj bi se potem Hrvati še klanjali. Hrvati znajo dobro razlikovati tujca od tujca, pa so nasproti pravemu tujcu, ki jih ne žali, gotovo vselej odkritosrčni in zaupljivi, proti ohojemu tujcu pa bodo ostali vedno nezaupljivi, ker so od njega žalibože le preveč hudega pretrpeli, pa naj si bode ta tujec Nemec ali Mažar. Nemci in Mažari po navadi pri vsaki priložnosti oponašajo nestrpnost in nezaupljivost Slovanom, o tem pa nočejo nikdar razmišljati, koliko krivic so jim storili in koliko jim jih še dandanes delajo. Kadar prenehajo te krivice, gotovo ne bodo imeli ti ljubeznjivi (!) slovanski sosedje nič več razloga tožiti se na Slovane radi omenjenih svojstev.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. decembra.

Sprava mej Čehi in Nemci. Češki deželni maršal je pričetkom včerajšnje seje deželnega zbora izrazil radost nad dejstvom, da so se nemško-liberalni poslanci prikazali v zbornici. Mož je bržkone mnenja, da je to dobro znamenje za vpešna pravna pogajanja. Toda v resnici pa stvari še ne stoje tako ugodno, kajti načelno nasprotje mej zastopniki obeh narodnosti je preveliko, da bi se moglo z lepa poravnati. Praga in češko državno pravo na jedni ter Dunaj in dejanske razmere na drugi strani si stoje nasproti. Glede prve točke se mogoče zastopniki še dogovore, kajti nekateri listi vedo že poročati, da se po novem letu snidejo obestranski zastopniki na Dunaju, mnogo koščke pa je druga točka. Nihče ne bo hotel odnehati. Obveljati ne sme ne Stummerjev jezikovni načrt, ker ga Nemci pobijajo, in ne binkoštni program, ker mu ne smejo in ne morejo pritrditi Čehi. Posredovalec knez Windischgrätz bo imel dovolj opravila. Mi Slovenci sicer iskreno želimo najboljšega vspeha pri pravih pogajanjih, a sprava se ne sme izvesti preko Slovencev in Hrvatov, ker ta naroda bi bila potem v svojih pravicah za desetletja potisnjena nazaj. Pravičen jezikovni zakon na podlagi popolne enakopravnosti za vse avstr. narode, pa je zagotovljen mir.

Dopolnilne volitve za češki deželni zbor so z današnjim dnem končane na vsi črti in zmagali so s prav neznatnimi izjemami sami Schönererjevci, ki so si sedaj v avstriji, da ne uživajo deželnozborskih mandatov po »češki milosti«. Prodrli so vsi kolovodje, ker so bili teutonski volilci v severnem delu Češke dobro pripravljeni na to komedijo, in Wolf in Schönerer imata zopet zbrano okrog sebe četo svojih zvestih. Le to peče vodjo Wolfa, da jim vlada ni pravočasno dostavila poslaniških certifikatov, valed česar se je takoj v včerajšnji seji bridko pritoževal nad »nemogućim« češkim namestnikom grofom Coudenhove. No, ta napaka se bo že popravila, bodo pa njegovi zvesti pozneje bolj pridno pričeli z »delom«. Vendar so pa minule volitve pokazale, da v vseh okrajih Schönererjevci ne uživajo več tolikega zaupanja, ker se je prebivalstvo v zadnjem času vendarle nekoliko spametovalo. Poslanec Iro je dobil n. pr. v najradikalnejem gnezdu Hebu le 598 glasov, akoravno je tu precej nad tisoč volilcev.

Volilni red za dunajsko mesto in z njim združeni štatut se nista predložila v potrjenje. Dolgo časa je trajalo, nad jedno leto je preteklo od tega časa, razni ministerski predsedniki so tolažili dunajskega župana in njegovo vedino v mestnem zastopu, vse je bilo prepričano, da vlada ne bo storila takega nepričakovanega koraka. Sedaj pa je vlada v prvi seji nižjeavstrijskega deželnega zbora naznanila oficijelno, da res nista potrjena imenovana načrta. Zmagali so s svojimi ugovori židovski liberalci dunajski, katerim so slepo pomagali »zavedni« socialisti.

Pruski listi o razmerah v Avstriji. Že večkrat smo imeli priliko navajati izreke posamičnih pruskih listov, ki so obsojali nečuvstvo gonjo

Le malo jih je še obdržalo glavo na pravem koncu. In ti ne morejo razumeti, da so se možje kakor župan Mally, Gassner in dr. dali tako speljati na nacionalni led. Kažejo pa se že posledice. Rieger in njegov adjutant hočeta dobiti moč v občini v svoje roke. Nekaj časa se je po Tržiču govorilo, da hoče dr. Lukan, ki je še komaj nekaj mesev pri nas, že letos kandidirati na županski stol. Sedaj pa se zopet čuje, da hočejo za enkrat županstvo prepustiti še g. Mallyju, ker se ne čutijo še zadosti močne, da bi proti sedanjemu županu zmagali. Pri prihodnjih volitvah pa bodo tudi g. Mallyja, kateremu se sedaj nad vse mere laskajo, postavili pred vrata. To naj bi Tržičanom vender odprlo oči, da bi spoznali, kam plovejo. Skrajni čas je tedaj, da se združimo, in da ohranimo Tržič Tržičanom. Med Tržičane pa štejemo tudi tiste poštene trgovce industrije in obrtnike, ki so se pri nas že čisto vdomačili in ki torej z nami jednako čutijo potrebo osvoboditve od nadvlade onih elementov, ki so kakor ptice-selivke danes tukaj, jutri tam in zaradi tega nobenega resničnega interesa za blagor občine nimajo in imeti ne morejo. Otresimo se nevrednega jerobstva raznih »Rattenfänger-jev«!

(Duševna revščina.) Liberalizem je res pravo duševno revše. Nezmožen, da bi se meril s krščanstvom v umskem boju, grabi le škandalčke in zgodovinske laži ter jih ponuja svojim bralcem za dokaze proti krščanstvu. »Slovenski Narod« je predvčerajšnjim natisnil to-le neumnost: »Kupčija z odpustki. Zapravljivi papež Leon X. se je posebno dobro razumel na kupčijo z odpustki. Leta 1414 je dal sestaviti jako zanimivo listo vseh mogočih hudodelstev in ceno, za katero je zanje dobiti odpustke. Med drugim so se dobili odpustki: za nesramna dejanja v cerkvi 6 tedanjih grošev, za krvosramstvo po 4 groše, za zapeljevanje devic po 5 grošev, za konkubinat po 7 grošev, za krivo pričanje pred sodnijo po 6 grošev, za ponarejanje oporok po 7 grošev, za ponarejanje apostolskih knjig po 18 grošev, za umor očeta, brata, matere, sestre, moža ali žene po 5 do 7 grošev, za rop in požig po 8 grošev. Najsramotnejša pa je opazka: Teh milosti ne morejo biti siromaki deležni, ker ti nič nimajo in torej ne morejo biti tolaženi.« — Da so protestantje svoj čas kako tako neumnost verjeli, to bi bilo mogoče, če pomislimo, kako je Luter o katoliški cerkvi kvasal. Danes se sami protestantje sramujejo teh zgodovinskih lažij svojih prednikov, »Slovenski Narod« pa jih z učenjaškim patosom razklada slovenski inteligenci. Klobuk doli pred tako inteligenco slovenskega naroda! Slovenci bomo skoraj na vrhuncu evropske — neumnosti! — Kdor pozna temeljitost »Narodova«, temu gotovo ni treba še posebej dostavljati, da leta 1414 ni bilo nobenega papeža Leona X.!

(Iz Vipave.) O občinski volitvi v Vipavi dodajemo še nastopne podrobnosti: Zjutraj je volil 3. volilni razred. Bilo je vse mirno. Liberalci vlovili so cele tri glasove, mi jih imamo veliko čez sto. Drugi razred volil je popoldne. — Tudi tukaj bilo je v začetku mirno. — Pride na vrsto nek Stefan Zorko, kateri je hotel voliti za svojo soprogo. Mož je bil trgovec, a sedaj je za svojo osebo v konkurzu. — Volilna komisija mu je odrekla pravico, zastopati svojo ženo, in sicer zato ker je on v konkurzu. Somišljeniki možje so protestovali proti nepostavnemu postopanju volilne komisije. A vse bilo je zaman, manjkalo je liberalcem baš enega glasu. Po volitvi se je razglasilo, da imajo liberalci 17 a mi 16 glasov. Nato smo dali zapisati v zapisnik, da protestujemo proti nepostavnemu postopanju volilne komisije, ker obč. volitveni red v svojem § 3. ne zabranjuje volilne pravice, oziroma zastopati svoje žene onim, ki so v konkurzu, in da v smislu § 11 lit. c. trgovci, ki so v konkurzu, le pasivne volilne pravice nimajo — da se radi take in tolike nepostavnosti ne udeležimo niti volitve namestnikov niti volitve v 1. razredu. Takoj bomo vložili prošnjo na politično oblastnijo, da se volitve razveljavijo.

(Volitev cenilne komisije za radovljiški okraj.) Iz blejskega kota, 29. decembra. Dopolnilna volitev za cenilno komisijo v odmerjenje osebne dohodarine se bode vršila pričetkom leta 1900. Da

se ne cepijo glasovi, postavili so volilci obeh domačih strank kot kandidate v drugem davčnem razredu g. dr. Jan. Vilfan a, odvetnika v Radovljici, v tretjem davčnem razredu g. Jan. Berlic-a, župnika v Mošnjah, ter njegovim namestnikom g. nadučitelja Grčarja v Radovljici. Prvo imenovana gospoda sta bila že sedaj člana cenilne komisije ter sta odločno zagovarjala koristi davkoplačevalcev. Vredna sta tudi v bodoče našega zupanja.

(Novi zvonovi.) V Samassovi livarni je posvetil včeraj Presvetli sledeče nove zvonove: tri (971.5, 499 in 304 kg.) za župno cerkev M. Pomagaj v Malteinu na Koroškem, dva (193.5 in 89.5 kg.) za podružnico v Erdutu župnije Dalj v Slavoniji.

(Odpis davkov vsled uim.) Po izkazu c. kr. fin. ravnateljstva se je na Kranjskem l. 1898 vsled uim odpisalo zemljiškega davka 8982 gld. 4 kr., dež. priklad 3991 gld. 17½ kr., okrajnih priklad 2072 gld. 44 kr., zdravstvenih priklad 208 gld. 49½ kr., skupaj torej 15.254 gld. 15 kr. Cesarski davki pa so znašali 876.530 gld. 26½ kr., deželne in druge priklade pa 576.530 gld. 45 kr.

(Iz celovške škofije.) Cesar je imenoval stolnega kanonika v. g. Karola Elsler-ja stolnim školastikom. Ob enem postane imenovani prošt strassburški. Mil. g. knezoškof je imenoval župnika v Kotarčah, v. g. Mat. Grösser-ja, stolnim kanonikom. Instalacija obeh gospodov je bila dne 28. decembra. — V stalni pokoj je stopil č. g. J. Globočnik, župnik v Pontablu. Nastanil se bo na Peravi. — Č. gosp. Jos. Eichholzer, provizor v Lipaljavasi, je prestavljen v Pontabelj. — Prezentovana sta: č. gg. E. Scheriau, župnik v Kotu, na župnijo v Šmihel pri Volšbergu, in č. g. Aleš Jelen, župnik v Karnskem gradu, na župnijo Ojstrica. — Misijon so imeli v Prevaljah. Vodili so ga č. oo. jezuitje: Doljak, Vrhovec, Pristov in Sennfelder. Obhajancev je bilo nad 2400. — Mil. gosp. kuzoškof je imenoval duhovnima svetovalcema č. gg.: Alb. Eichholzerja, župnika v Globasnici; Valent. Šumah-a, župnika v Šmihelu nad Pliberkom. — V stalni pokoj stopi č. g. Jožef Kokic, župnik v Štebnu pod Juno.

(Od Sv. Helene.) V četrtek 28. t. m. ob ¾/6. uro zvečer je začelo goreti poslopje Franceta Lap, p. d. Hrša v Dolskem. Pogorelo je čisto vse, rešili so le lastno življenje in živino. Kako je ogenj nastal, še ni znano. Le vrlim ognjegascem in snegu, ki je pokrival strehe, je zahvaliti, da se ogenj ni širil in vpepelil še druga prav blizu stoječa poslopja.

(Lukan — zopet ušel.) Nadporočniku Lukanu se je te dni zopet posrečilo narediti izlet iz blazine na Studencu. Splazil se je skozi okno na stranišče. Vse se čudi izredni sreči Lukanovi in prijaznim razmeram na Studencu. Lukanu so prijeli v Zagrebu.

(Ukradene divjačine) so danes zopet precej zasačili na Mestnem trgu. Aretovali so tri ženske, ki so prodajale ukradene jerebice in jedno, ki je mešetarila z ukradenim zajcem.

(Zglasilnice), ki so se doslej dobivale brezplačno na policijskih stražnicah, bodo v novem letu po vinarju. Trdi se, da so ljudje hodili po brezplačne zglasilnice pa jih zametali, tako, da so za tiskarno zelo narasli stroški.

(Sejmi po Slovenskem od 2. do 5. jan.) Na Kranjskem: 2. v Ribnici, Radohovi vasi in Novem mestu; 3. v Dol. Logatcu in Krškem; 4. v Domžalah in Črnomlju. — Na slov. Štajerskem: 2. v Celju in Št. Juriju ob južni žel.; 3. v Ptuj. — Na Primorskem: 2. v Hrpe-ljah; 4. v Gorici; 5. v Glemonj.

Društva.

(Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani) v korist so se odkupili novoletnih voščil: Alojzija Bauer, Klotilda Golf, Emilija Gusl, Friderika Kongschegg, Avgusta Mattanovič, Jakobina Naglas, Marija Serc, Franja Zemme, Agneza Zupan; Fr. Bahovec s soprogo, Ivan Belè, Jos. Bezljaj, Fr. Črnagoj, Jak. Dimnik, Jakob Furlan, Fr. Gabršek, Fr. Galè, Engelbert Gangl, Luka Jelenc, Makso Josin, Alojzij Keclj, Ivan Krulec, Janko Likar, Jos. Maier, Rok Merčun, Val. Mikuž, Fr. Raktelj, Juraj Režek, Fran. Schiffrer, Jos. Travmar, Božidar Valenta, R. Vrabl, Janko Žirovnik.

(Vabilo) k veselici, katero priredi klub zagorskih kolesarjev novega leta dan v prostorih gospoda L. Habata v Zagorju ob Savi. Pri plesu svira novoustanovljena kolesarska godba na lok. Začetek ob sedmi uri zvečer. Vstopnina prosta. — K obilni udeležbi vabi kolesarje in prijatelje istih

»Klub zagorskih kolesarjev«.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je sl. tvrdka Ivan Bonač izročila 20 gld. daru za »Svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«. Te svinčnike, izdelane v veleznani Hardtmuthovi tovarni, priporočamo kar najtopleje.

(Družba sv. Cirila in Metoda) si je s precejšnjimi stroški omislila znakov, ki je častne dame nosijo lahko tudi kot broše; gospodje pa, kot se navadno pripenjaajo svetinje. Moški naši znaki so obešeni na trakovih z narodnimi barvami. V prvo so se prodajala ta družbina znamenja na vrhniški veliki skupščini. Želeti je, da udje naše družbe odičeni z njimi nastopajo vselej takrat, kadar jim je kak skupen družbin posel. Dobivajo se v poljubnem številu pri blag. gospoh prvomestnicah ljubljanskih ženskih podružin: Franji dr. Tavčarjevi, Veri dr. Šlajmerjevi in Ivani Zupančičevi. Ženski znaki se oddajajo komad po 1 gld.; moški pa po 50 kr. Izdelani so po vseh umetnostnih zahtevah v Pragi. — Družba priporoča, naj bi Slovenci tudi kar mogoče omišljevali si Perdanovih užigalic; Jebadinove kave; Skabrne-Zupančevega platna; Petričičevega mila; na novo prirejenega goriškega voščila, ki ga zalaga tvrdka Drufovka in Kovačevih onih svinčnikov, ki nosijo marko »Svinčnik družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«. Od vseh teh prodanin dobiva družba svojih gotovih si pri-spevkov. Družba si je z letošnjim šolskim letom morala razširiti tržške in velikovške šole in koj po novem letu odpre na najnevarnejši narodni postanki v Tržiči svoj otroški vrtec. To pa stane; veliko stane! — Slovenci! Bode naj Vam naša družba v spominji vsak čas, ob vsaki priliki. — Sosebno pa te dni, ko pre-hajamo v 19toto novo leto.

(Čitalnica v Št. Vidu nad Ljubljano) priredi veselico v društvenem domu na novega leta dan. Vspored: 1. »Prememba«, petje P. H. Sattner. 2. »Vprašaj, čemu da sem Slovenka«, petje, češki napev. 3. Deklamacija. 4. »Na goru«, petje Ant. Nedved. 5. Bob iz Kranja. Veseleogra v enem dejanju. 6. Prosta zabava. Vstopnina: I. sedež 50 kr., II. sedež 30 kr., III. sedež 20 kr., prostor za stati 10 kr. Začetek ob 5. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Kopalnišče v Kamniku.) Vabilo k Silvestrovi veselici dne 31. t. m. v dvorani zdravilišča s sodelovanjem raznovrstnih artističnih specijalit in kamniškega salonskega orkestra. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr.

Darevi.

Za Jeranovo dijaško mizo. I. V. 10 kron. — Neim. 20 K. — G. J. Ažman, župnik v Gorjah 10 K. — G. J. Brence, župnik v Preski 3 K. — G. I. Regen, župnik na Vojskem 10 K. — G. J. Seigerschmid, župnik v Zaplani 10 K.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Katol. slov. društvo za radovljiški okraj 30 K. — Mohorjani v Gorjah 11 K. — Mohorjani Grajske župnije 12 K.

Za »Našo stražo. G. J. Ažman, dež. posl. 4 K. — Katol. slov. društvo za radovljiški okraj 30 K.

Redni občni zbor

društva

„NAŠA STRAŽA“ v Ljubljani
za leto 1899

se bo vršil dné 14. januarija 1900

dopoldne ob 11. uri

v Trstu,

v »Slavjanski čitalnici«

s sledečim vspeledom:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Sklepanje o poročilu načelstva.
5. Volitev treh pregledovalcev računov.
6. Eventualni predlogi in sklepi o njih.

Načelstvo.

Telefonska in brzojavna poročila

Brno, 30. decembra. Deželni zbor je vsprejel nujni predlog glede pomiloščenja demonstrantov in oskrbovanja vdov in sirot ponesrečenih.

Pariz, 30. decembra. Glede tajne pogodbe mej Angleži, Nemčijo in Portugalom še ni nikake gotovosti. Sploh bi pa odstopu delagoškega zaliva ugovarjale vse velesile in bi konečno ta korak Angležem prav malo koristil.

Vojska v Južni Afriki.

Minuli teden za angleško armado v Južni Afriki sicer ni bil tako osodepoln, kakor prva polovica tekočega meseca, ker ni bilo nikakih večjih bojov, toda veseli nikakor niso bili za Angleže božični prazniki. Vsak dan se pritožujejo generali nad novimi težavami. Pomanjkanje živeža, streliva, transportnih sredstev, potem pa nesrečna, usodna ustaja mej kaplanskimi Buri in njih zavezniki, vse to bridko občutijo angleški vojaki, a še bolj Chamberlain, ki se gotovo že keša, da je pričel nesrečno vojsko. Cena živilom je poskočila od 25 do 100 odstotkov, ali jih pa sploh ni dobiti. »Times« objavlja o tem sledeče poročilo: Akoravno dnevni železniški promet radi prevažanja vojnih potrebščin omogočuje primeroma precej neznatni prevoz živil, vendar burski agentje pokupijo vsa živila v bližnji in daljni okolici. Burska vojna intendantca ima velikanske zaloge. Buri skrbijo, da pokupijo Angležem izpred oči vsa živila in živino, tako ne ostane za Angleže nič vzorne in ne klavne živine.

Pa tudi v novem letu Angleži ne morejo pričakovati veselejših dni. Tudi Robertsova zvezda bo otemnela jednako zvezdam sedanjih vojskovedij in hvaležni bodo lahko Burom in Afrikanom, ako jim bodo dovolili svobodno gibanje v Kapstadtu.

Pariz, 30. decembra. Nizozemski južnoafriški odbor v Parizu je nabral za Bure 57.555 frankov.

London, 30. decembra. Iz Durbanu poročajo 27. t. m.: Nedavno iz Transvala došle osebe pripovedujejo, da so ondodna polja v najboljšem stanju in da je bila žetev zelo bogata. Poljsko delo opravljajo žene in zamorci.

Pietermaritzburg, 30. decembra. Iz Ladysmitha poročajo: Do 22. t. m. je imela tukajšnja posadka 70 ubitih in 236 ranjenih. V taboru se razširja nevarna bolezen. Buri delajo okoli mesta nove nasipe ter se preskrbujejo s topovi.

Modder-River, 28. decembra. Vrše se velike priprave na boj s topovi. Buri se pripravljajo za vse slučaje.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj.

Čubar, Primorsko, septembra 1899.

Blag. g. **Milan Levstek**, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašeg neprecenjeno dobrega in pristnega **medicinskega ribjega olja**, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

936 5 **Anton Ožbolt**, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

27. decembra. Barbara Bole, hišnega oskrbnika žena, 63 let. Vodnikov trg 1. morbus brightii. — Friderik Košca, uradnikov sin, 6 let. sv. Petra cesta 51. davica.

28. decembra. Viljem Rohida, c. kr. finančne straže komisar, 36 let, Rožne ulice 13. jetika in spridenje jeter. — Marija dežman, posestnica, 86 let, Dolenjska cesta 11. ostarelost. — Marija Papež, delavčeva hči 2½ let, Cesta v mestni log 27. davica.

V bolnišnici:

26. decembra. Marko Markič, dninar, 53 let, jetika.
27. decembra. Terezija Kralj, posestnikova žena, 45 let, peritonitis.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 29. decembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad	gl.	8.03	do gl.	8.04
Rž za pomlad	»	6.73	»	6.74
Turšica za maj-junij	»	5.24	»	5.25
Oves za pomlad	»	5.37	»	5.38

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
29	9. zvečer	727.3	4.5	p. m. zah.	dež	
30	7. zjutraj	731.2	4.8	sl. sevzh.	poloblačno	15.6
	2. popol.	734.4	8.9	sr. zah.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 5.4°, normale: -2.6°.

1016 1-1

Klanjajoč se Najvišemu uljudno naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno novico, da so moj predragi oče

Mihael Jaklič

prevideni s sv. zakramenti, 29. t. m. v 83. letu starosti, mirno v Gospodu zaspali. Pogreb bo 31. t. m. ob 9. uri zjutraj v št. Vidu pri Zatičini.

Preblagega ranjcega priporočujem v pobožno molitev in blag spomin!

Trst, 29. decembra 1899.

Anton Jaklič,

c. in kr. vojaški kurat.

Sprejme se

1014 3-1

organist in cerkvenik.

Plača zgolj v denarjih 420 gld., od začetka vsakega meseca 35 gld. Daril je še približno 20 gld. Stanovanje prosto. Nastopiti je meseca februarja. Prosilci naj vlagajo svoje s priporočili ceciljanske šole in dosedajnih služeb opremljene prošnje do 8. januarja pri cerkvenem predstojništvu v Radoljici.

Društvo Kneipovcev v Ljubljani.

Vabilo

k I. rednemu občnemu zboru

društva Kneipovcev

ki bo

v nedeljo dné 7. januarja 1900

v mali dvorani mestnega doma

točno ob 10. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo provizoričnega odbora.
2. Volitev častnega predsednika.
3. Volitev predsednika.
4. Volitev podpredsednika.
5. Volitev 5 nadomestnikov.
6. Volitev 3 odbornikov.
7. Volitev 2 revizorjev.
8. Raznosterosti.

1013 1-1

t. č. odbor.

K novemu letu

vsem svojim p. n. gostom, prijateljem in znancem

najboljša voščila

s prošnjo nadaljne naklonjenosti.

1003 1-1

Velespoštovanjem

Franc in Fanica Ferlinc.

Prisrčna voščila

vsem veleč. gostom, prijateljem in znancem

povodom novega leta 1900!

Velespoštovanjem

Ivan Hafner s soprogo,

restavratér na juž. kolodvoru v Ljubljani.

Vsem velecenjenim obiskovalcem
»Narodne kavarne« v Ljubljani zahvaljujem se tem potom kar najsrčneje na častitem obisku ter želim njim, kakor tudi svojim prijateljem in znancem

veselo novo leto

proseč jih nadaljne naklonjenosti.

Z velespoštovanjem

1009 1-1

Fran Krapež,
kavarnar.

Zdravo srečno novo leto

vsem čestitim naročevalcem, prijateljem in znancem želi ter prosi nadaljne naklonjenosti.

Velespoštovanjem

1013 1-1

Fran Breskvar,
knjigovez v Ljubljani.

Povodom bližajočega se novega leta

najprisrčnejshe čestitke

cenjenim obiskovalcem moje brijačnice, osobito prečastiti duhovščini, proseč še nadaljne naklonjenosti.

Velespoštovanjem

Dr. Matkovič,

1011 1-1

brivec nasproti stolni cerkvi.

Srečno novo leto

želi

1015 1-1

Jakob Zalaznik.

Prečastiti duhovščini in vsem drugim cenjenim naročnikom vošči

vešelo novo leto

ter se priporoča za nadaljno naklonjenost z velespoštovanjem

Josip Groselj,

1005 1-1

kipar v Selcih.

Koledar

katol. tiskovnega društva za l. 1900,

krasno vezan, z jako zanimivo in rabno vsebino, z vrtnim koledarjem, z imenikom učencev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v »Katol. Bukvarni« 1 gld. 20 kr. Udom tiskovnega društva je brezplačen.

Najprisrčnejshe voščila

izražam povodom nastopa novega leta vsem prečast. gospodom in cerkvenim predstojništvom zahvaljujoč se za obilno naklonjenost ter priporočujoč se tudi za bodoče.

Pa tudi vsem prijateljem in znancem kličem tem potom: Prisrčna voščila ob novem letu!

1006 (1-1)

V Ljubljani, 31. dec. 1899.

Ivan Kregar,
pasar-srebrar.

avstrijskih prateutonov. Večinoma so bili to nemški katoliški listi, ki so izrekli povsem objektivne sodbe o notranjih razmerah v naši Avstriji. Toda časi so se spremenili in tudi pisava nekaterih listov te vrste. Kako se je spremenila ta pisava, je razvidno iz nekega uglednega nemškega lista, ki pravi mej drugim to-le: Dogodki minulega leta so pokazali razmere v Avstriji v čisto drugačni luči. S Slovani ni mogoče izvesti sploh nikakega parlamentarnega sistema. Ti ljudje ne poznajo mej seboj nikakega reda, ne podreditve pod interese celokupnosti. Kako naj se vlada s takimi masami? Ali vlada Clary ali kdo drugi, je prav vse jedno, škoda tiči v fundamentu in skoro se zdi, da je ni rešitve razun v vrnitvi k absolutizmu. — Tako pišejo nemški ugledni listi, od katerih bi pričakovali več objektivnosti. Konečno si pa še drznejo trditi, da našo monarhijo drži skup le še — trozveza. — Seveda, kdor noče poznati avstrijskih razmer, pa jih ne pozna, in kdor hoče pred svetom oblatiti slovanski rod, se mu to tudi posreči.

Kralj Aleksander na Dunaju. Včeraj je dospel na Dunaj srbski kralj Aleksander v spremstvu poslanika polkovnika Mihailovića in na kolodvoru ga je vsprejel cesar z nadvojvodi in načelniki raznih oblastev. S tem se mu je izpolnila želja, katero se mu prvotno odbili. V oficijelnih krogih se sedaj zagotavlja, da ni bilo mej Avstrijo in Srbijo nikakega nesporazuma in da le naš vladar ni utegnil tedaj vsprejeti vladarja Milanovega kraljestva. Seveda so bolj poučeni ruski krogi že poprej pojasnili vzroke, vsled katerih je izostal prvotno napovedani oziroma naprošeni vsprejem. Gotovi ruski krogi imajo različne sodbe o včerašnjem vsprejemu. Kralj Aleksander se je danes povrnil v svojo prestolnico.

Vstaja v Južni Afriki. Z vsakim dnem se množi število upornikov v kaplanski koloniji in vstaja mej angleškimi podaniki je postala že sedaj mnogo nevarnejša nego Buri sami. Na vseh koncih angleške Južne Afrike vre in prav pravi »Times« v svojem poročilu iz Modder-Rivera, da le prvotni strah zadržuje še nekatere Holandece, da se z ostalimi vred ne pridružijo burski armadi. Pripomniti pa moramo, da je ta vest stara že nad teden dni, tedaj še Holandcem ni bil znan Bullerjev najslabotnejši poraz. S tem porazom je zginila pri vstaših tudi prvotna bojazen pred strogostjo angleškega vojnega prava, brez skrbi sedaj lahko slede skupni stvari. Nastopil je za Angleže trenutek, ko so popolno omajani angleški državni temelji v Južni Afriki. Prav umesten je izrek francoskega publicista Leroy-Beaulieu a, ki pravi: »Akoravno še ne moremo povedati, kak bo uspeh sedanje vojske, vendar je skoro gotovo, da bo Južna Afrika grob angleške armade, kar bo pomenilo za Anglijo izgubo celega ozemlja razun morda par pristanišč«. Ta nauk bi bil pa strašen a koristen za Angleže in celo Evropo. To usodo so zaslužili Angleži s svojo grozovitostjo v vojski, ki je ne pozna človeška zgodovina.

Cerkveni letopis.

Zgodovina zidanja cerkve v Čadramu.

Lz Čadrama.

Leto 1899, ki bo v kratkih dnevih zibnilo v večnost, je za našo faro večnega spomina, kakor za vse okolične župnije vsled izvanrednih slovesnosti, katere so se tukaj izvršile 29., 30. in 31. julija, ko nam je mil. g. knezoškof in naš pokrovitelj Mihael posvetil novo farno cerkev z velikim altarjem in novi križev pot, potem v novi cerkvi 357 birmancev v veri potrdil in 3. dan še posvetil 2 stranska altarja nove monumentalno lepo zidane cerkve, kakor takih na kmetih redko najdemo.

Naša stara cerkev, nekdanja podružnica konjiška, je čeravno dvakrat razširjena, še za zdajšnje razmere veliko premala, komaj 8 m. visoka, 20 m. dolga in v kapeli 12 m. široka in ima prostora le za 6—700 ljudi in ko se je l. 1879 obhajal misijon, ali l. 1882 in še l. 1898 nova maša, bili smo večkrat v nevarnosti, da se vsled prevelike gneče kaka nesreča zgodi. Mi imamo sicer krasno in prostorno zidano podružnico sv. Barbare, katera se je najbrže z denarjem nekdanjih celjskih grofov tik stare rimske ceste gotovo s tlako pozidala in bi bila prav pripravna za farno cerkev, pa leži žalibog čisto na meji fare proti

Konjicam. Da se temu v okom pride, se je po zdajšnjem č. g. župniku l. jan. 1885 ustanovilo društvo za pozidanje nove farne cerkve in se je začel denar pobirati za njeno stavbo. V začetku so splošno trdili, da bo težko kaj iz tega podjetja ali da saj nikdo te nove cerkve videl ne bo izmed zdaj živečih, ker je pač dandanes skoraj nemogoče veliko in novo cerkev postaviti in mnogi naših ljudi premalo sami sebi in drugim zaupajo in se na združene moči malo zanašajo. Naše društvo pod vodstvom svojega ustanovnika je 10 let neprestano se trudilo v doseg svojega namena in je mnoga leta več doneskov od tujih kakor domačih dobrotnikov prejelo, in ker je griček, na katerem stara cerkev stoji, za prostorno cerkev premajhen, se je že 1892 v sredi med Čadramom in Oplotnico kupilo potrebno stavbišče 4 orale zemlje z 2 hišicama, ki stane z vsem 4000 gld. Naprosil se je potem dvorni stavbeni mojster Schmalzhofer za načrt, a ker nam ga je predragega naredil za gotično stavbo, se je moral odložiti in naprosil se je g. arhitekt Pascher v Gradcu in ta je v renesansnem slogu izdelal načrt, po katerem se je mislilo, da bo cerkev stala le do 50.000 gl., a zdaj vidimo, da bo to veliko premalo.

Zdaj so se še le želje faranov razodele s tem, da so eni hoteli novo cerkev na starem mestu imeti in drugi še dalje proč od pridobljenega stavbišča in bližje Oplotnice, a ko je preč. škofijstvo in namestništvo stavbo na izbranem mestu dovolilo, nista občina Oplotniška in tudi ne c. kr. okr. glavarstvo celjsko tega več branili in l. 1895 m. septembra se je stavba začela in 20. okt. t. l. smo že imeli posvečenje vogelnega kamena. 1896 se je cerkveni zid 7 m. visoko že vzdignil in z deskami pokrili, 1897 se je zidovje dodelovalo in že streha popravila in pokrila, l. 1898 se je zvonik še dodelal in pokrili in so se oboki zgotovili, sekano kamenje se je vstavilo povsod pri vratih in oknih in se je najpotrebnejša znotranja oprava omislila in tudi novi zvonovi so se naročili pri Jož. Grassmayru v Wiltenu, ki nam je kilo bron dal po 1 gl. 6 kr. in sicer 6 zvonov, ker je zvonar odločno trdil, da k prav lepemu zvonjenju spada 6 zvonov, ki so harmonično melodično ubrani po skali H D, E F G h, in stanejo 7572 gl. 30. okt. 1898 smo posvetili zvonove v navzočnosti brezštevilnega ljudstva iz vseh sosednjih okrajev.

Tudi letošnje slavnosti so silno veliko ljudi in skoraj vse duhovne dostojanstvenike k nam privabile in smo prepričani, da se nikdo ni kesal, saj je naša nova cerkev s svojimi umotvori v stavbi, v krasno slikanih oknih, v altarjih, v prižnici, v obhajilni mizi, križevem potu, v stoli in orglah vredna, da si jo ogledaš, in krono vsega našega dela smo pa te dni prejeli, ko nam je v očitno priznanje poslal naš mil. g. knezoškof in pokrovitelj, ki nam je že v gotovini gotovo štel nad 3000 gld., še na lastne stroške izdane vse govore, katere je govoril tukaj v Čadramu, okinčane s podobami vseh naših cerkva. Knjižica obsega 156 strani in ima krasen tisek in papir. Prva pridiga je bila 30. julija 1882 pri novi maši zdajšnjega vč. g. duh. svetovalca in spirituala Jakoba Hribnika, druga 25. jun. 1893 o prvem birmovanju, tretja pri posvečenju vogeln. kamna 20. okt. 1895, četrta pri posvečenju novih zvonov 30. okt. 1898 in peta pri birmovanju 30. jul. 1899 in šesta je še nagovor na hišnega gospodarja in stavitelja nove cerkve. Kakor naše dvojno škofovo okno v novi cerkvi bo še to duhovno delo poznejšim rodovom oznanovalo našega mil. g. višjega pastirja gorečnost za božjo čast in bo pospeševalo naše podjetje, katerega bi brez takega pokrovitelja ne bili nikdar dokončati zamogli, za kar gre prevzvišmemu tisočera hvala.

Socijalne stvari.

Židovstvo.

Zadnjih enajst let je bilo v Galiciji vloženih 21.889 prošelj za prisilno prodajo kmečkih posestev. Med prošlci je bilo 74% židov, katerim so kmetje bili dolžni 7 milijonov gld. Do l. 1867. je bilo židom v Galiciji zabranjeno, kupovati posestva in do tega leta je bilo tam le 58 židovskih posestnikov. V naslednjih treh letih so se pomnožili na 68. Prišel je dunajski denarni polom —

in židje so imeli takoj 289 posestev v rokah. Leta 1890. je od 3700 posestev bilo že 680 v židovski lasti, to se pravi: Vsak peti posestnik je že bil žid. S tem je bilo uničenih okoli 6000 krščanskih rodbin, ker je vsako posestvo redilo vsaj 10 rodbin. Če gre požidovljenje kmečkih posestev tako dalje, bodo v 20 letih vsa kmečka posestva na Gališkem v židovskih rokah. Zakaj »Narodovci« in socijalni demokratje, ki ne privoščijo cerkvi ničesar, ne vidijo tega v resnici škodljivega, ljudstvo uničujočega kapitalizma? — Židovstvo napreduje silno med zdravniki. V Baden-Badenu se je naselilo za letošnjo sezono (1899) 20 zdravnikov, med njimi devetnajst židov. Židovski zdravniki so veliko krivi, da je npravnost tako globoko podla. — Židovska reklama rabi tudi katoliške svetnike in svetnice, da ž njimi vabi ljudstvo. Žid K. Werfel je ustanovil v Libnu pri Pragi tovarno, v kateri izdeluje umetno surovo maslo. Zaradi boljše reklame je dal temu maslu ime »Sveta Ljudmila«. Ni lepo, pa — kunšno. Kristjani so potrpežljivi — državni pravdnik tudi. — Pri nas imajo židje največji del državnih papirjev v rokah. Zato se tudi obresti državnega dolga, ki znašajo 172 milijonov gld., stekajo večinoma v židovsko bisago. Vojaštvo zalagajo z živežem večinoma židje. Na celem Francoskem stanuje okoli 50.000 židov, a na Dunaju samem je 130.000 židov. Zato se sme govoriti o požidovljeni Avstriji. Jeden med njimi je izkazal premoženje, ki znaša 800 milijonov gld. On sam bi lahko pokupil celo veleposestvo češko, katero je last 37 knezov, 107 grofov in 66 baronov. V »Narodu« se toliko jeze nad fevdalstvom in klerikalstvom itd., a o tem Tavčarji in Malovrhi in Slanci nečejo ničesar vedeti! — Dunajski Rothschild ima na leto 15 milj. gld. dohodkov, deloma od premogokopov, deloma od severne železnice. »Narod« se tako huduje, da so cerkve in cerkvena posestva na Kranjskem vredna 13½ milijonov. Tega pa ne pove, da ima eden sam žid na leto več dohodkov, nego so vredne vse cerkve na Kranjskem z vsemi posestvi. Kakor Iškarijot kaže na oltarje in cerkve — češ, zakaj se ne da to rewežem? Žida pa pusti pri miru. Kdaj je še Iškarijot Judeža preganjal?

Očetovska in državna oblast do otroka.

Pred sodiščem je bil pred kratkim obtožen oče, ki je tako nečloveško ravnal s svojim otrokom, da ga je morala državna oblast kaznovati kot zločinca. Ta dogodek pred sodiščem je nagnil bivšega justičnega ministra Kindingerja, da je izdal 3. decembra 1899 ukaz, ki naj vzbuja sodišča k strogemu izvajanju zakonov za otroško varstvo. Po postavi sme torej sodišče očeta zaradi zlorabe očetovske oblasti ali zaradi žaljenja otrokovih pravic primerno kaznovati. Sodišče sme očeta celo obsoditi na izgubo očetovskih pravic do otroka in sme ukreniti, da se otrok spravi v drugo rodbino ali v pripraven zavod. Stariši se morejo prisiliti, da nosijo dotične stroške, ker bi marsikateri podivjani oče drugače celo še rad videl, da mu otroka vzamejo in ga oproste vzgojilnih stroškov. Sodišča zahtevajo, da jim pri tem pomagajo ne le druge oblasti, ampak tudi zasebniki, ki so v kaki zvezi z dotičnim otrokom. Vzgojilna sodišča naj natanko pazijo, ali uživajo otroci potrebnega varstva. Društva, ki jih je ustanovila zasebna dobrodelnost v korist otroškemu varstvu, ki morejo ta sodišča izdatno podpirati, se morajo tudi od sodišč podpirati, sodišča jim morajo službeno ustreči (dienstlich entgegenkommen) in njih delovanje in razvoj po možnosti pospeševati. — Minister Kindinger je ta čas že odstopil, zato ne vemo, koliko se bo ta zakon izvajal. Pripomniti mu moramo s svojega načelnega stališča sledeče: 1. Državna oblast si pripisuje preveč moči, če hoče v kakoršnemkoli slučaju očetu vzeti očetovske pravice do otroka, ker je očetovska oblast do otroka prvotnejša, nego državna. 2. Veselo in dobro znanje pa je, da država principijelno podpira zasebno dobrodelnost, ki se razvija na podlagi krščanske pravičnosti in ki ne dela s fizičnimi, ampak z moralnimi vplivi na ublaženje ljudske morale.

Tedenski koledar.

Nedelja, 31. decembra: Silvester pap.; evang.: Simon in Ana v tempelju. Luk. 2. — Ponedeljek, 1. januarja: Novo leto. Obrezovanje Gospodovo. — Torek, 2. jan.: Osmina sv. Štefana. — Sreda, 3. januv.: Osmina Jan. Evang. — Četrtek, 4. januv.: Osmina nedolž. otročičev. — Petek, 5. januv.: Telesfor p. m. — Sobota, 6. januv.: Sv. 3 kralji. Razglaš. Gospodovo. — Solnce izide 5. januv. ob 7. uri 48 min., zaide pa ob 4. uri 24. min. — Lunin spremen: Mlaj 1. januv. ob 2. uri 50 min. pop. — Dan zraste v januarju za 58 min. — **Musica sacra v nedeljo, 31. decembra:** V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Cecilijina maša, zl. Adolf Kaim, graduale koral, ofertorium zl. A. Foerster. O polnoči pontifikalna maša: Maša, zl. V. Horák, graduale zl. Z. Skuhersky, po ofertoriju »Iubilate«, zl. Kašpar Aiblinger. — **V ponedeljek, 1. januarja 1900 pontifikalna maša** ob 10. uri: Instrumentalna maša »Srce Jezusovo«, zl. Ig. Mitterer, graduale zložil Z. Skuhersky, po ofertoriju »Adeste fideles«. — **V mestni cerkvi sv. Jakoba v nedeljo 31. t. m. velika maša** ob 9. uri: Maša v D dur zl. G. E. Stehle, graduale »Ecce sacerdos« zl. A. Foerster, ofertorij »Iuveni David« zl. J. B. Tresch. — **Pri polnočnici na Silvestrov večer:** Latinsko mašo v A-moll v čast sv. Antonu Pad. zl. J. G. Zangl, graduale »Viderunt omnes fines terrae« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Tui sunt coeli« zl. G. E. Stehle. — **V ponedeljek, 1. januarja velika maša** ob 9. uri: Instrumentalna maša v D moll zložil V. E. Horák, graduale in ofertorij kakor pri polnočnici.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. decembra.

(Srečno novo leto!) Z današnjo številko »Slovenca« končamo letnik 1899; v prihodnji številki izide »Slovenec« povečan tako, da bo mogel vstrezati vsem zahtevam slovenskega katoliškega dnevnika, ako bodo uredniki, sotrudniki in naročniki storili svojo dolžnost. V ta namen prosimo blage somišljenike vsestranske duševne in gmotne podpore. Ne zakrivamo si težav tembolj, ker naši nasprotniki vodijo nepošten boj proti nam, v katerem jim mi slediti ne smemo. Toda s tem večjo odločnostjo in vstrajnostjo se bomo tudi v prihodnje pošteno in stvarno borili za krščanska načela v javnem življenju. Vkljub žalostnim razmeram v naši domovini rečemo tudi mi, kakor je dejal Leon XIII. letos v božičnem svojem govoru z ozirom na svetovne razmere, da nismo pri onih, katerim bi pogum upadal, marveč da se s tem večjim pogumom borimo, čim hujše so nevarnosti, ki nas obdajajo. — Sloveči časnikar Louis Veuillot je dejal: La politique en France est une terre infidèle, il y faut porter la foi. Tudi pri nas je vse splošno politika zemlja brez vere, kamor treba da se seje seme krščanskih načel. — Za tako delo naj nas novo leto najde združene vse, ki smo dobre volje, potem se izpolni naša iskrena želja: Vsem Slovencem veselo, srečno novo leto!

(Kardinal dr. Missia) je 27. t. m. odpotoval iz Rima, se mudil v Asissi, je danes v Florenci ter pride v kratkem domov.

(Štajerski deželni zbor) je imel včeraj 29. decembra prvo sejo, ki je zunanje precej mirno pretekla, dasi se je bilo bati nemirov od nemških nacionalcev proti slovenskim poslancem, kakor je poslanec Walz žugal v Brucku. V finančni odsek je bil izvoljen samo jeden Slovenec (Žičkar), od nemške katoliško-narodne stranke nihče. Poslanec Karlon se je izjavil, da bo strankin klub vsled tega izvel posledice. Na to je bil finančnemu odseku izročen predlog deželnega odbora glede pobiranja deželnih naklad za prvo polovico l. 1900. Poslanec Krenn je interpeloval namestnika, zakaj da se ne izvaja deželni zakon glede uravnave učiteljskih plač, dasi je dobil zakon že 19. septembra najvišje potrjenje. V istem smislu je interpeloval poslanec Rosina. Poslanec Vošnjak je interloval, zakaj se še ni uvel tretji vlak na progi Celje-Velenje. Poslanec Reitter je zahteval strogih odredb glede trtne uši. — Prihodnja seja je danes. Zanimiv dogodek se je pripetil v zbornici. Poslanci nemške katoliško-narodne stranke so že pred sejo deželnemu glavarju nažnanili svojo interpelacijo zaradi učiteljskih plač. Takoj potem je

nemški nacionalce Posch med sejo dajal neko listino podpisovati, ki je bila interpelacija enake vsebine, katero je dal glavar prebrati pred Krennovo! Tako morajo biti nemški nacionalci povsod prvi, klerikalci drugi!

(Božični oratorij v Marjanišču) bo jutri v nedeljo ob 8. uri popoldne, ponedeljek, na novega leta dan, pa ob 5. uri zvečer.

(»Mir« — tednik.) Glasilo koroških Slovencev, »Mir«, prične z novim letom izhajati kot tednik, to je vsak četrtek. »Mir« stopa v XX. leto. Sprva je izhajal samo dvakrat na mesec, od leta 1892 trikrat, a sedaj stori nov in važen korak naprej, postane tednik. List je za koroške Slovence jako velike važnosti. Želeli je zato, da najde naročnikov in podpornikov tudi zunaj Koroške, ker se mu je boriti z mnogimi težavami. Naročnina iznaša na leto samo 2 gld. »Mir« bode slej kakor prej hodil po poti, katero mu je odkazal njega ustanovitelj, msgr. Andrej Einspieler. Priporočamo »Mir« rojakom, da si ga naročujejo ter s tem podpirajo edini slovenski list na Koroškem, a s tem tudi slovensko stvar ob meji.

(Iz Kranja.) V četrtek ob 1/10. uri zvečer je umrl g. Janez Pavlič, vpok. duhovnik na Primskovem. Pogreb je danes ob treh popoldne. Služboval je v Boštanju, Metliki, Cerkljah, Šenturški gori in letos je radi bolehnosti šel v pokoj. Bil je zelo priljubljen radi svoje ljubeznivosti in vestnega spolnjevanja svojih dolžnosti. Naj v miru počiva!

(Koroški dež. zbor) je imel prvo sejo dne 29. dec. Pred sejo se je služila sv. maša v cerkvi sv. Duha. Predložil se je proračun, ki kaže, da leze dežela močno v dolgove in da so deželni gospodarji prav v zadregi. Danes v soboto je zopet seja.

(Ljubljanski obč. svet) je sinoči pripravil zopet naš list do silnega ogorčenja. Gospodom se je poznalo, kako silno jih boli, da se niso mogli radi »škofovega konvikta« pri zadnji seji s knezoškofom žogati. Župan je včeraj v svojem govoru trdil, da je »Slovenec« raznesel neosnovano govorico, da bi delal obč. svet škofu kake zapreke. Škofovo ulogo je magistrat blagohotno presojal in v uvaževanje priporočal. Obč. svet ne posluša »Naroda«. (O tem spregovorimo v prihodnji številki obširneje. — Opomba uredništva.) Obsodbe je vredno, da je »Slovenec« v praznični številki ob času, ko se spominjamo na oznanjevanje božjega miru po angeljih (Z »Narodovim« božičnim člankom se je akcijonar Narodne tiskarne Ivan Hribar strinjal, ter ni slišal angeljskega petja po miru!), dejal, da je obč. svet nasproten nunski šoli, katero je vedno blagohotno podpiral — menda takrat, ko je odklonil donesek za popravilo šolskih prostorov, kljub priporočilu obč. svet. Gogole. Občinski očetje so se pri tej govoranci silno modro držali. Dr. Tavčar, ki je v »Narodu« pripravil vse, da bi obč. svet odklonil škofovo zahtevo, ni zinil besedice. Župan je zopet igral dvoumno vlogo. Pošteno bi bilo, ako bi izjavil, da je obč. svet pripravljen ustreči škofovi želji. Po taki izjavi bi dal priliko, da pride zadeva še jedenkrat pred obč. svet. Tega pa ni storil in torej naj nikar ne zameri, ako škofa ni volja bosti se za dobroto Ljubljani z raznimi Pepeti v občinskem svetu. A z županovim govorom še ni bilo komedije konec. Vstal je Ivan Šubic, ki je izrazil mnenje, naj se pošljeta »Slovenec« in »Slov. listu« popravka po § 19. Vsprejeto. Tako skrbi ljublj. občinski svet, da se njegove blamaže razširijo v najširše kroge. Mi nimamo nič proti temu. — Sprejet je bil na to predlog obč. svet. Turka, da se razširi Poljanska cesta ob vrtu c. kr. kmetijske družbe, da se vodovodne cevi v Kolesijske ulice ne podaljšajo, pa da se posestniku Jaromirju Hanušu odpiše del pristojbine za večjo porabo vode. Prišel je na vrsto proračun za leto 1900. Pri malih svotah so se vršile hude debate, velike svote so ostale nekritikovane. Zgradbo »Mestnega doma« so hvalili. Soglasno se je sklenilo mestnemu arhivarju zvišati plačo od letnih 960 gld. na 1300 gl., ker ima »grozno dela«. Lahko je skrbeti za »svoje« s tujim denarjem. Obč. svetnik Požar je priporočal, naj se redarjem poboljšajo plače, ker imajo več dela nego mestne slugi. Pri tem je črnil Ljubljano, da v njej pred leti človek na ulici ni bil svest svojega življenja. To trditev obč. svetnika bodo seve z veliko slastjo pograbili nemški

listi. G. Požarju take izjave ne bodo škodovale, ljubljanskim davkoplačevalcem pa bodo. Zelo bistroumna debata se je razvila ob predlogu, da se na »Mestnem demu« napravi transparentno uro. Dr. Tavčar je bil za navadno uro, Stare, naj se napravi transparentna ura na frančiškanski cerkvi, ne pa na »Mestnem domu«, okolu katerega ni veliko prometa. Nekateri svetniki so bili za transparentno uro na »Mestnem domu« radi bližnjih — kasarn. Vojaki bi potrebovali transparentno uro, da bi bili ob pravem času doma. Konečno je obveljala navadna ura na »Mestnem domu« in da se upelje časovno znamenje raz ljubljanskega grada. Občinski svetnik Gogola se je pritožil, da iz kanalov na Rimski cesti prihaja grozen smrad. To ubogo Rimsko cesto torej ne morejo »regulirati« tako, da bi ne smrdela. Najbolje bi bilo, da jo še jedenkrat prekopljejo in odstranijo nedostatek. Potem je prišla na vrsto točka, po kateri so dobili obč. svetniki strah pred javnostjo — dohodki portalnega davka. Sredi proračuna se je na predlog obč. svetnika Bleiweisa proglasila tajna seja. Vitez je zgubil korajžo pred javnostjo. Radi tega se razne prijaznosti, ki jih je delil včeraj vitez Bleiweis, odtegnejo javnosti. Ko so se obč. svetniki mej seboj primerno počastili, se je nadaljevala javna seja. Za odpravo portalnega davka je bilo samo 8 svetnikov. Proračun izkazuje dohodkov 362.300 gld., stroškov 368.105 gld., nedostatka 5805 gld. 20% doklada ostane. Obč. svetnik Turk se je časih zelo repenčil nad dokladami, včeraj je bil tiho. O te »fure!« Pri glasovanju o portalnem davku ni bilo tega junaka. Hudo mu je bilo zameriti se »profesorjem«. Danes se seja nadaljuje. K proračunu se še povrnemo.

(»Narodove« hijene.) »Narod« od četrtega piše: »Župnik Dolenc na Igu je umrl po daljši bolezni. Ko je prišel na faro, ni imel nič, sedaj pa je zapustil jako veliko premoženje. To si je »prihranil« v sila revni izanski fari, dasi je vedno tarnal, kako težko je izhajati. Pomisliti je pri tem, da je živel tako razkošno in potratno, kakor kak milijonar. In vendar mu je preostajalo še toliko, da je »prihranil« mnogo tisočakov! Pa kako bi ne, ko je bil pri vsakem testamentu raznih starih in mladih petičnih devic stalna priča«. — Ob odprtem grobu kogarkoli kaj takega pisati, zmožen je samo propalica, ki je izgubil spleh vsako človeško čustvo. — Fej hijenam »Narodovim«!

(Iz Višnje gore.) Od 4. do 10. decembra smo imeli sv. misijon, vodili so ga gg. očetje iz Jezusove družbe. Našo zahvalo sta jim izrazila mestni in Dedendolski župan. Vdeležba je bila ogromna. Bog blagoslovi! — Danes 27. dec. je bila v Dedendolski občini pri Višnji gori volitev župana in svetovalcev. Enoglasno smo izvolili zopet za župana vrlega sedanjega župana g. M. Omaken in za svetovalce gg. A. Skubica, Fr. Križman-a in A. Kurent-a tudi enoglasno.

(Iz Tržiča.) Pred občinskimi volitvami smo. Bliža se čas, ko se ima odločiti, bomo li Slovenci imeli in dobili kedaj iste pravice, kakor jih v izobilju uživajo Nemci, ali pa jim bomo i v bodoče robovali. Tržič napreduje zadnja leta — toda ne napreduje samo v trgovini in industriji, temveč tudi v germanizaciji slovenskega prebivalstva. Da, pred kratkim še cela vrsta starih spoštovanih tržiških rodbin še ni vedela, da so nemškega pokolenja. Zivele so te rodbine samo za svojo obrt, trgovino in industrijo, v narodnem oziru bile so brezbrizne — to so bili stari tržiški »Kranjci«. Zadnja leta pa se je mnogo spremenilo. Zloglasni Rieger je prvi začel delati zgago. On je v naš mirni trg zanesel odurni nemški nacionalizem. Spravil se je — ker ni imel družega boljšega posla — nad rodbinske arhive naših Tržičanov, in kmalu jo je modro pogruntal, da se v tem in onem prav za prav pretaka nemška kri. Kar čez noč se je v Tržiču pojavil Wolfov nacionalizem. Ljudje, ki se jim poprej o nemštvu niti sanjalo ni, postali so nemškutarji ali pa celo nacionalci. Ker je pa mož sprevidel, da samemu ni dobro biti, poklical je na pomoč adjutanta s Kočevskega, nekega dr. Lukana, ki je baje študiral medicino, ki pa ima na dan 24 ur časa za vse druge nego zdravniške posle, ker je vkljub svojemu lepemu tenorju pri ljudeh vzlasti pri ženskah skrajno nepriljubljen. Ta Riegerjev oproda dela v Tržiču z veliko vnemo Schönererjansko propagando. In res je v kratkem času velik del tržiških veljakov spravil pod Riegerjev klobuk.

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v
železnatem vinu
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljši priporočevali ter
dajejo največje poročilo za njega
učinek.

To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nervozne in vsled bolezni
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.

Cena pollitera steklenici 1 gld.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
plačajo p. n. naročniki. 827 70

Izvrstna, naravna hrvaška
vina
priporoča iz svojega kleta
Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l.
itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896,
1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jem-
ljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim
za njih naravnost. 726 50-50

V Prulah
se prodajo pod ugodnimi pogoji manjše in večje
parcele
pripravne za stavbe.

Nekatere so ob vodi. 897 8-8

Več pové upravništvo »Slovenca«.

100 do 300 gld.
na mesec lahko pošteno
zaslužiti sleherni ter povsod
brez zgube, ako hoče pro-
dajati postavne depuščene
sredke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika
Oesterreicher, Budapest VIII,
Deutsche gasse 8. 849 10-10

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

E. Zbitek-ov v Novi Štifti
pri Olomuou
zavod za izdelovanje stekleno-
mozaičnih božjih grobov, lur-
ških duplin in altarjev za pro-
cesije ob sv. Rešnjem Telesu.
Odlikovan od Nj. svetosti papeža
Leona XIII.; priznanja katol. teolog.
akademije v Peterburgu, nemškega
misijona v Carigradu itd.

Ilustr. ceniki zastoj. Vse pošiljave zajamčene. 108 4-2

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli 415 20-19
apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup
raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt,
daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redil-
nost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko
si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi,
raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa po-
sebnost pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje
kostij. 107 (20-8)

Cena steklenici 1. gld 25 kr., po pošti 20 kr.
več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno
zrečno zahteva Herbabny-jev
apneno-železni sirup. Kot
znak izvora se nahaja v steklu in
na zamašku ime, »Herbabny«
vstisnjeno z vzvišenimi črkami in
nosi vsaka steklenica poleg stoječo
uradno registrov. varstveno
znamko, na katere znamenja naj
se blagovoli jazi.

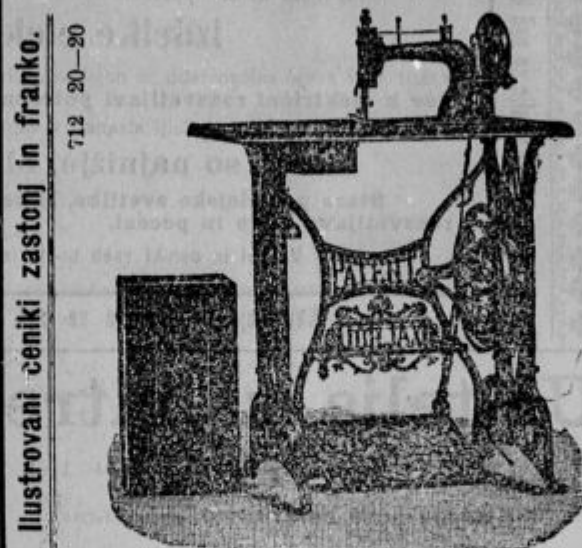
Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII.1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga
Ivana Jax-a
v Ljubljani, Dunajska cesta 13
priporoča svoje pripoznano najboljšo
šivalne stroje
za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika ali izvir sreče“
(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka-
teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb-
nega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati),
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti
10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri **Jožefu**
Valenčiču na Dunaju, III., Hauptstrasse 84,
3. Stiege, II. Stock, Th. 38.
Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana,
knjig je malo več. 1000 4

Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke Popravila
L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče vrelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam
Giesshübelske kisle vode.
20-52

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spe-
rijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Varstvena znamka: **Sidro.**
LINIMENT. CAPSICI COMP.
iz lekarn Richter-jeve v Pragi,
pripoznano izvršno bolečine olaj-
sujoče mazilo je dobiti steklenica po
40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah.
Zahteva naj se to 509 15-9
sploh priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richter-
jeve lekarni ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristi izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elizabethstrasse 5.

J. SOKLIČ
v Ljubljani, Pod Trančo 1
priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izborna svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, 292 12
turistiskih klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga
lodenih klobukov c. kr. dvornih
založnikov A. I. Pichler v Gradci.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

2 križeva pota,
jeden 95 cm. visok, velja gld. 65.—,
drugi 150 cm. visok, velja „ 250.—,
ima na prodaj 998 12-3

FR. TOMAN,
podobar in pozlatař v Ljubljani, Valvazorjev trg.

Moka
iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju
oddaje se po engros-cenah 259 44-42
v plombiranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnicah
Maksa Domicelj-a
v Ljubljani, Rimska cesta. vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.
Plombe originalne mlinske.
Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.
Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega doma-
čega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje
z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Dobiva
se povsod!

Najboljše voščilo (biks) svetá
je
Ciril-Metodovo voščilo.
Dá brez truda hitro najlepši blišč.
Vzdrží usnje mehko.
Kdor hoče obuvalo ohraniti lepo, ble-
ščeče in trpežno,
naj kupuje samo **Ciril-Metodovo voščilo.**
Glavni zalagatelj
Ivan Drufovka v Gorici
na Travniku štev. 5.
Podružnici v Sežani in Komnu.
Zaloga vsakovrstnega usnja.
Ceniki trgovcem zastoj in franko. 225

Zahtevajte
povsod!

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporočá pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 80

Znižane cene!

Janko Klopčič,

urar, zaloga zlatnine in srebrnine,
Ljubljana,
Prešernove ulice šte. 4.

**Vsakovrstne žepne in sten-
ske ure, lične budilke**
po izdatno znižanih cenah.

Popolna razprodaja

okusno izdelanih predmetov iz
srebra in kina-srebra.

Raznovrstni kinč

iz 14 kar. zlata, double, srebra,
granatov i. t. d.

Opozarjajoč slavno občinstvo na to
posebno ugodno priliko za nakupovanje,
priporoča se z velespoštovanjem

Janko Klopčič,
urar.

923 7-7

Posebno ugodna prilika!

Darila za božič in novo leto!

Svatebena in krstna darila!

Najceneje in najbolje se pač kupi neposredno pri izdelovalcu.

Leopold Tratnik

pasar in srebrar v Ljubljani, sv. Petra cesta

priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom izredno lepe
izdelke cerkvenih posod in orodja

v najraznejših slogih in najnovejših oblikah razne velikosti.

Gospodom hišnim posestnikom in sl. občinstvu pa priporoča lastne 991 (6-8)

izdelke električnih svetilk

kakor tudi svojo zalogo istih iz najslovitejših in največjih tovar. — V zalogi ima tudi
vse k električni razsvetljavi potrebne steklene in porcelanaste predmete.

Kar bi ne bilo po želji stranke v zalogi, naredi ali preskrbi v najkrajšem času.

Cene so najnižje, blago zajamčeno dobro.

Stare petrolejske svetilke, lestence, svečnike itd. prenaredi za električno
razsvetljavo hitro in poceni.

Vzorci in ceniki vseh tu- in inozemskih tovar. so na razpolago.

Najceneje in najbolje se pač kupi neposredno pri izdelovalcu.

Najceneje in najbolje se pač kupi neposredno pri izdelovalcu.

Učitelja za citre

iščem.

1004 1-1

Moj naslov pové upravništvo »Slovenca«.

Spreten kovač,

kateremu se izroči kovačnica. sprejme se takoj
pri gosp. Karol Lenče-tu v Laverici pri
Ljubljani. 931 1-1

Zobozdravnik
med. dr. Rado Frlan

naznanja vsem onim zobobolnim, katerim radi odhoda ni
mogel ustreči meseca septembra, da se ne naseli v Škofji
Loki, ampak

v Ljubljani,

in sicer s 1. marcem.

1008 1-1

V Berolinu, Georgenstrasse 37. dné 27. dec. 1899.

Št. 13069.

Razpis

986 3-3

službe dež. živinozdravnika na Vrhniki.

Za Vrhniko je popolniti na novo ustanovljena služba provizoričnega
deželnega živinozdravnika.

S to službo je združen letni dohodek 600 gld., in sicer je v pokritje
te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 400 gld., dočim ste se
občini Vrhnika in Borovnica zavezali 200 gld. prispevati v to svrhu.

Dotični zdravnik je dolžan, prezplačno ogledovati klavno živino na
Vrhniki in v Hribu in ondi nadzorovati živinske sejme.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje z dokazili o starosti
znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 20. januarja 1900

deželnemu odboru kranjskemu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 17. decembra 1899.

Josip Kastelic,

krojaški mojster

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4

priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birele, oingulum in vsako-
vrstne čenise, kakor ted' vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s čenjenimi naročili,
zagotavljam, da bom vedno skrbel,
da izvršim vsa o naročila v največjo za-
dovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. o. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno krojaško delavnico,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-31

Št. 43.203.

Vabilo.

993 3-3

Že mnogo let oproščajo se blagovoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih
s tem, da si jemljó oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo
opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje
trgovci Karol Karinger in Vaso Petričič na Mestnem trgu ter Albert Schaeffer
na Kongresnem trgu.

Vrhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni
uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za v-ak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti
jedno krono in na opisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljenе meje.

Pisnim pošiljatkam budi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

Imena blagovoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 21. decembra 1899.

Župan:

IVAN HRIBAR l. r.

Bogato izbero

božičnih in novoletnih daril

priporoča

975 6-6

droguerija F. Petauer v Ljubljani.

Vkusno vrejena lepotilna sredstva, mične novosti
po različnih cenah.

**Toaletni predmeti, dišave, čaj, rum,
konjak, likêri, vina.**

Fotografični aparati, prijetna in poučna zabava za
mladino in odrastle.

Najstarejša, najzanesljivejša domača iz-
delovalnica in prodajalnica

pristnih

čebelno-voščenenih sveč

je tvrdka

Fr. Šupevc

v Ljubljani, v Prešernovih (preje Slonovih) ulicah.

Ustanovljena je bila pred

60 leti

Prečastita duhovščina blagovoli naj se z naročili o priliki
bližajočega se adventa in velicah božičnih praznikov obračati naravnost
na označeno tvrdko, katera bode postregla z najboljšim blagom.

V zalogi so tudi voščeni zvitki, najrazličnejše svečice
za božična drevesca in okraski. 868 6-6

Redka prilika za nakup pohištva.

Jan. Dogan-a

mizarski pohištveni obrt

v Ljubljani 650 23-22

na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega

in politiranega

pohištva.

gld. 5-., 7-50, 10-., 12-., 14-.

Garniture, divane, madrace

7, 14, do 40 gld.,

madrace na peresih

8, 9 gld.,

dratene madrace

7 gld.,

pulte za mašne knjige

itd. itd.

gld. 10-., 15-., 17-.

Naročila se točno izvršujejo.

Centilnik s podobami zastoj in franko.

Redka prilika za nakup pohištva.

Slovenski posestvi ob meji na prodaj!

I. V prijetnem kraju **Spodnje Štajerske** je na prodaj večje **posestvo** z novim **mlinom** in dobro obiskovano **gostilno**. V kraju je pošta. Posestvo bi ob najmanjšem trudu dajalo lepe dohodke.

II. V **štajerskem** trgu je na prodaj pod zelo ugodnimi pogoji lepa, **nova hiša**, ki je pripravna za kako prodajalno. Tudi za kmetijstvo je zelo pripravna, ker je poleg tudi nekaj zemljišča, obstoječega iz njiv, travnikov in gozda.

Da ne pridete posestvi tujcem v roke, izposluje **„Naša straža“** izredno nizke cene.

Prijave vsprejema **„Naša straža“** v Ljubljani. ki daje tudi potrebna pojasnila. 989 3-3

Kranjska hranilnica v Ljubljani.

Razglas.

Vsled sklepa občnega zbora udov društva kranjske hranilnice dné 21. t. m. obrestovale se bodo pri kranjski hranilnici

996 3-2

od dné 1. januarija leta 1900

vse obstoječe in prihodnje hranilne vloge

po 4%.

Rentni davek od teh vlog bo plačal zavod sam.

Ravnateljstvo kranjske hranilnice

v Ljubljani, 22. decembra 1899.

Slovenci,

pristopajte k

„Naši straži“!

Goriški radič in drugo zelenjavo

razpošilja ves zimski čas na malo in veliko 990 4-2

Kmetijsko društvo v Št. Petru pri Gorici.

!! Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje !!

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899: čez 2 milijona gld.

Denarni promet v devetih mesecih: čez 6 $\frac{1}{2}$ milijona gld.

Ljudska posojilnica

Preje: Gradišče štev. 1. — Sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

Sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 gld. čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899:
2,112.219 gld. 99 kr.

Promet v 9 mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1899:
6,757.658 gld. 53 kr.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
— Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 10. oktobra 1899.

853 22

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v Št. Vidu nad Ljubljano.

Frančišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.

Dr. Janko Brejc,
odvet. koncip. v Ljubljani.

Odborniki:
Dr. Andrej Karlin,
gimn. profesor v Ljubljani.
Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.
Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške
blagajne v Ljubljani.

Dr. Viljko Schweitzer,
odvetn. koncip. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušentčnik,
stolni vikar v Ljubljani.

Dobiva se povsod. 927 (36-4)

Sarg's Kalodont

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
 v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
 v Knezovi hiši,
 obrestuje hranilne vloge po

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
 Telefon šte. 57.

Na sedmih javnih razstavah s prvimi odlikami obdarovano.

Pristno na
 le s 1860 T.P.A.P.M. podplatu
 C.ПЕΤΕΡБУРΓ

**Šent Petersburgske
 galoše**

Vsak dan jih izdela
 tovarna 848 10-10
 40.000 parov!

Edini pogodniki: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.
 Na drobno se prodajajo v vseh boljših prodajalnicah čevljev in modnega blaga.

Dunajska filialka
 Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menialnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 984 6 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7,500.000 K.
 Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
 po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

„BANKA Maks Veršec“
 v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4¹/₂ %.

Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza

Dne 29. decembra.			Dne 22. decembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	98	gld. 40 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	167	gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155	gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	» 35 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	» — »	Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	20	» 10 »
Avstrijska zlata renta 4%	96	» 20 »	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	» 75 »	Rudolfove srečke, 10 gld.	27	» — »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	98	» 80 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	» 25 »	Salmove srečke, 40 gld.	86	» 25 »
Ogerska zlata renta 4%	96	» 75 »	Tisine srečke 4%, 100 gld.	137	» — »	St. Genois srečke, 40 gld.	85	» 75 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	94	» 45 »	Dunavske vravnjavne srečke 5%	129	» 25 »	Waldsteinove srečke, 20 gld.	90	» — »
Avstro-ogerske bančove delnice, 600 gld.	921	» — »	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	106	» 50 »	Ljubljanske srečke	26	» — »
Kreditne delnice, 160 gld.	371	» — »	Posojilo goriškega mesta	—	» — »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	147	» 25 »
London vista	121	» 37 ¹ / ₂ »	4% kranjsko deželno posojilo	—	» — »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gi. st. v.	3030	» — »
Nemški d.-ž. bankovci za 100 m. nem. drž. valj.	59	» 07 ¹ / ₂ »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96	» — »	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	412	» — »
20 mark	11	» 81 »	Prijoritete obveznice državne železnice	207	» 75 »	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	65	» 25 »
20 frankov (napoleonador)	9	» 66 ¹ / ₂ »	» južne železnice 3%	162	» — »	Splošna avstrijska stavbinska družba	97	» — »
Italijanski bankovci	44	» 70 »	» južne železnice 5%	119	» 25 »	Montanska družba avstr. plan.	266	» 75 »
C. kr. cekini	5	» 72 »	» dolenskih železnice 4%	99	» 50 »	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	203	» — »
						Papirnih rubljev 100	197	» 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.